

§ 20-spørgsmål og justitsministerens og kirkeministerens svar herpå

Spørgsmålene og svarene er optrykt efter ønske fra Kristian Thulesen Dahl (DF).

Spørgsmål nr. S 673:

Til justitsministeren (22/6 98) af:

Peter Skaarup (DF):

»Kan ministeren, såfremt en gruppe borgere køber et stykke jord med det formål at indvie dette jordstykke til gravplads til f.eks. en religiøs minoritets medlemmer og i forbindelse med købet af jordstykket dels tinglyser en servitut i retning af, at »jordstykket for tid og evighed kun må være gravplads«, dels opnår de nødvendige tilladelser fra offentlige myndigheder til at anvende jordstykket til gravplads, da bekræfte, at grundlovens § 73 om ekspropriation til enhver tid, f.eks. også om 10, 50 eller 100 år, kan gennemtvinge en ekspropriation eller en anden anvendelse af området/jordstykket, såfremt almenvellet kræver dette, f.eks. i tilfælde af, at det engang i fremtiden bliver nødvendigt at benytte området/jordstykket til anlæggelse af veje, rørledninger, installation af tekniske anlæg, bygninger m.m., og dermed bekræfte, at intet jordstykke i Danmark kan båndlægges til særlige og specielle formål til »tid og evighed«?»

Begrundelse

Spørgeren ønsker, at ministeren bekræfter, at grundlovens § 73 omhandlende ekspropriation af en ejendom eller et jordstykke, uanset om der til dette er tinglyst eller knyttet særlige og specielle servitutter eller andet, der i det daglige angiver, hvad jordstykket må anvendes til.

Med gravplads tænker spørgeren på den igangværende debat om, at de efterhånden omkring 130.000 herboende muslimer ønsker at anskaffe sig jord til deres egen muslimske kirkegård.

Der er ikke noget større problem med at slette kristne kirkegårde og gravpladser, hvilket der

gennem de mere end 1000 år, kristendommen har været fremherskende i Danmark, er eksempler på. Mange danske byer har op gennem dette årtusinde vokset sig større og bredt sig ud over mere og mere jord, hvorved også oprindeligt anlagte kirkegårde har måttet nedlægges, for at jorden har kunnet anvendes til almene formål.

Anderledes stiller det sig efter spørgerens oplysninger med indviet jord til muslimske gravpladser. Her skulle indviet jord blive hellig jord for »tid og evighed«, uden nogen form for mulighed for at sløjfe eller slette gravpladserne og anvende jorden til andre formål. En gang muslimsk kirkegård altid muslimsk kirkegård. I andre dele af verden har netop en gang udråbte indviede og hellige jordstykker, gravpladser, templer m.fl. på senere tidspunkter givet anledning til problemfyldte og uløselige konflikter. Konflikter, som har stået på i århundreder og ofte med store menneskelige omkostninger til følge.

Svar (8/7 98):

Justitsministeren (Frank Jensen):

Grundlovens § 73, stk. 1, om ekspropriation har følgende ordlyd:

»Ejendomsretten er ukrænkelig. Ingen kan tilpligtes at afstå sin ejendom, uden hvor almenvellet kræver det. Det kan kun ske ifølge lov og mod fuldstændig erstatning.«

Som det fremgår af bestemmelsen, skal tre betingelser være opfyldt, før et ekspropriativt indgreb er lovligt. For det første skal indgrebet være påkrævet af hensyn til almenvellet. For det andet skal der være lovhjemmel til indgrebet, og for det tredje skal der betales fuldstændig erstatning.

Er disse betingelser opfyldt, vil der kunne foretages ekspropriation af ejendomsret og andre rettigheder, herunder servitutter, der er tinglyst på ejendommen.